

یادداشت

دلایل افزایش صادرات غیرنفتی

دولت سبیزدهم در موضوع صادرات در سال ۱۴۰۱ بر خلاف تمام مشکلات موجود جلوتر از برنامه اعلام شده خود حرکت کرد.البته بخشی از این رشد به دلیل افزایش قیمت مواد اولیه تولید در جهان بود. این امر (با توجه به اینکه ایران صادر کننده مواد خام است) سود بیشتری را به کشور وارد کرد. این در حالی است که در سال جاری نیز همین مسیر رشد صادرات بر اساس گزارش‌های رسمی گمرک ادامه داشت. به نوعی می‌توان گفت، افزایش صادرات غیرنفتی در سال ۱۴۰۱، نتیجه سیاستگذاری دولتی و برگزاری منظم جلسات کمیته اقدام ارزی بود. بنابراین این جلسات و تصمیم‌گیری‌ها باید ادامه یابد. از سویی توسعه تجارت با همسایگان در دولت سبزدهم در اولویت اقتصادی قرار گرفته که در این زمینه پیمان شانگهای و توافقات صورت گرفته با کشورهای همسایه رشد صادراتی چشمگیری را نسبت به سال‌های قبل رقم زده و در صورت اجرایی شدن تمام مفاد این توافقات می‌توان صادرات را افزایشی پیش‌بینی کرد. با وجود این نباید از تجارت با کشورهای دورتر و مقاصد دیگری که به طور سنتی با آن‌ها تجارت داشتیم غافل شویم. نکته مهم این است که باید کماکان به دنبال افزایش بازارهای صادراتی باشیم، به این معنا که در کنار حفظ بازارهای گذشته، افزایش بازارهای جدید با اولویت همسایگان می‌تواند روابط اقتصادی کشور را ارتقا بخشد. بنابراین در زمینه افزایش صادرات غیرنفتی باید دو راهبردار دنبال کرد، در وهله اول با توجه به دیپلماسی فعال دولت سبزدهم باید بازارهای صادراتی کشورهای منطقه و بخصوص همسایه را در اختیار گرفت و با افزایش میزان تولیدات صنعتی در کشور، زمینه رشد صادرات غیرنفتی به آن‌ها فراهم کرد. در وهله دوم نیز باید بازارهای سنتی صادراتی در کشور را حفظ کرد، زیرا برای ورود به این بازارهای وقت و هزینه بسیار زیادی صرف شده و باید به همین مسیر ادامه داد. در این راستا برنامهریزی‌ها برای گسترش تجارت ایران با آفریقا انجام شده، بر همین اساس در سال ۱۴۰۱ شاهد رشد صادرات بودیم که با توجه به حجم اندک روابط اقتصادی در گذشته، این افزایش بسیار زیاد در صدی قابل توجه‌اما نظر ارزی عددبزرگی نیست که با فراهم شدن شرایط، فرصت برای افزایش تبادلات وجود دارد. به نوعی می‌توان گفت، دولت سبزدهم در حوزه سیاست خارجی موفق عمل کرده است. نتیجه ملموس این مهم را می‌توان در از سرگیری ارتباط با عربستان مشاهده کرد که بازاری ۲ میلیارد دلاری را در گام نخست در اختیار ایران قرار می‌دهد. با توجه به نفوذی که عربستان در کشورهای عربی دارد، می‌تواند در رفع مشکلات مبادلاتی تجار ایرانی با تجار کشورهای عربی مؤثر باشد که این موضوع از اهمیت بسزایی برخوردار است.

ذکر این نکته ضروری است که بازارهای جدید از جمله پیمان همکاری‌های شانگهای، بازار کشورهای سسی‌آی‌اس (CIS) و کاهش تعرفه گمرکی با سوریه می‌تواند در افزایش صادرات کمک کند، سوریه بازار مرغوبی ندارد، اما با توجه به سیاست حمایت از تولید داخلی که دارد، می‌تواند زمینه را برای سرمایه‌گذاری مشترک به‌ویژه در بخش کشاورزی داشته باشیم و صادرات خود را به کشورهای حوزه خلیج فارس بدون تعرفه افزایش دهیم تا بتوانیم آمارهای صادراتی را از ترکیب پنج کشور نخست تغییر دهیم که طی ۱۰ سال گذشته کمترین جابه‌جایی را داشته است. از سویی، تراز تجاری منفی شاخصه‌بدی در شرایط کنونی محسوب نمی‌شود، زیرا رونق واردات به معنای افزایش ورود مواد اولیه مورد نیاز کارخانه‌ها و گردش چرخ تولید است، بر همین اساس طی چهار ماهه اسمال مجموع تجارت خارجی کشور به ۳۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار رسید که سهم صادرات ۱۵ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار و سهم واردات ۱۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار بود، بنابراین شاهد تراز تجاری منفی ۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلاری در این مدت بوده‌ایم.

اقتصاد

گزارش

بر اساس آمار ارائه شده از سوی پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، صنایع کانی‌های غیرفلزی که صنایع سیمان و کاشی و سرامیک به عنوان یکی از راهبردی‌ترین صنایع کشور در این بخش قرار دارند، در تیرماه سال ۱۴۰۲ نسبت به سال گذشته رشد ۶۳ درصدی را به ثبت رسانده است. این صنعت همچنین در ۱۲ ماهه منتهی به تیرماه سال جاری رشد ۹،۴ درصدی را پشت سر گذاشته، صنعت دارو نیز که از اهمیت بسزایی نیز برای بخش سلامت کشور برخوردار است در تیرماه سال جاری رشد ۳،۷ درصدی و در ۱۲ ماهه منتهی به تیرماه رشد ۶،۹ درصدی را محقق کرده است. همچنین صنعت فرآورده‌های نفتی نیز در تیرماه رشد تولید ۱۰،۵ درصدی را رقم زده است. صنعت لاستیک و پلاستیک هم در ۱۲ ماهه منتهی به تیرماه نیز با رشد ۲،۶ درصدی روبه‌رو بود. از سویی صنعت محصولات کاغذی نیز در سال ۱۴۰۱ رشد بیش از ۱۵ درصدی را به ثبت رساند. صنعت فلزات اساسی هم در تیرماه سال جاری رشد ۷،۸ درصدی و در سه ماهه منتهی به تیرماه رشد ۳،۱ درصدی را محقق ساخته است.

سهم شاخص شستا

شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی که با نماد شستا در بورس تهران حضور دارد، دارای ۹ هلدینگ سرمایه‌گذاری است که از این تعداد شش هلدینگ در بازار سرمایه حضور دارند که شامل شرکت‌های سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تأمین (تاپیکو)، سرمایه‌گذاری دارویی تأمین (تییپکو)، سرمایه‌گذاری سیمان تأمین (سیتا)، سرمایه‌گذاری صدر تأمین (تاصیکو) و سرمایه‌گذاری صبا تأمین (صبا) و کشتیرانی جمهوری اسلامی هستند.

از سویی با توجه به صناعی که در تیرماه با رشد تولید روبه‌رو بوده‌اند، شستار تمامی صناعی که در ابتدای گزارش به آن‌ها اشاره شد، حضور دارد که این موضوع اهمیت شستا را برای اقتصاد ایران نمایان می‌سازد. این موضوع زمان اهمیت بیشتری می‌یابد که رشد تولید صنعتی نیز به افزایش

گفت‌وگو

هدفگذاری شرکت سرمایه‌گذاری صنایع عمومی تأمین، در حوزه تولید شیر چه مقدار است؟
سازمان تأمین اجتماعی برای ما یک هدفگذاری انجام داده که شامل تولید سالانه یک میلیون تن شیر است. در حال حاضر ظرفیت تقریباً ظرفیت تولید ما حدود ۲۲۰ تا ۲۳۰ هزار تن در سال را داریم. این برنامه‌ریزی برای ۵ سال و ۱۰ سال آینده انجام شده و بر مبنای آن قرار است طی پنج سال به ظرفیت تولید ۵۰۰ هزار تن و بعد از ۱۰ سال به یک میلیون تن برسیم. در این خصوص ۱۵ پروژه مصوب دامپروری ۳ هزار رأس مولد که هر کدام ۱۰۰ تن شیر در نظر گرفته شده است.

اولویت احداث این پروژه‌ها بر اساس چه مبنایی است؟
برای هر پروژه ۳ هزار رأس دام مولد در نظر گرفته شده و هر پروژه هم توان تولید ۱۰۰ تن شیر را به صورت روزانه دارند. اولویت این پروژه‌ها مناطق محروم و کم‌برخوردار هستند، نخست مناطقی در اولویت هستند که مستعد بحث دامپروری باشند. دامپروری الزامات بسیاری دارد که شامل دمای هوا و وضعیت آب و... می‌شود. اولویت بعدی مربوط به اشتغالزایی در مناطق کم‌برخوردار است. در حال حاضر پنج پروژه به بهره‌برداری رسیده و دیگر پروژه‌ها نیز در حال اجرا است. این پروژه‌ها در استان‌های مختلفی در حال اجرا است، سه پروژه در استان همدان که یکی از آن‌ها در شهرستان ملایر در حال احداث و یک پروژه هم در شهرستان نهاوند اجرا شده است. در استان لرستان نیز پروژه ما در شهرهای سلسله و دلفان بود. همچنین شهرستان نورآباد که به بهره‌برداری رسیده است. پروژه شیروان در خراسان شمالی نیز در مرحله

پژوهشکده پولی و بانکی در جدیدترین گزارش خود از رشد ۵،۴ درصدی شاخص تولید صنعتی بر پایه سال ۱۴۰۰، در سه ماهه منتهی به تیرماه سال ۱۴۰۲ خبر داد. این شاخص که با پایش ۵۱۰ شرکت

صادرات در صنایعی نظیر سیمان، کاشی و سرامیک و...، منجر شده است.

افزایش تولید صادرات

یکی از موضوعاتی که می‌تواند بر تقاضای صنایع بزرگ کشور اثرگذار باشد، فروش صادراتی صنایع است. با توجه به انتشار آمار مقدار و مبلغ ریالی فروش صادراتی توسط شرکت‌های بورسی در سامانه کدال، امکان محاسبه رشد واقعی صادرات فراهم شده است. بر این اساس در سه ماهه منتهی به تیرماه سال ۱۴۰۲ در مجموع فروش صادراتی شرکت‌های بورسی، بخصوص در صنعت کانی‌های غیرفلزی شامل صنایع سیمان، سرامیک و کاشی، افزایشی بود که بر این اساس، در تیرماه سال جاری رشد صادرات این صنعت ۲۴۶ درصد، در سه ماهه منتهی به تیر ۱۵،۹ درصد و در ۱۲ ماهه منتهی به این ماه ۴،۲ درصد بوده است.

برای تداوم تولید و سودآوری در صنایع، داشتن حاشیه سود مطمئن از الزامات به‌شمار می‌رود. این در حالی است که رشد سوداسمی در این دوره ۱۲،۸ درصد بود. از سویی سود صنایع فرآورده‌های نفتی و صنعت محصولات دارویی به ترتیب ۷۶ و ۷۳ درصد رشد داشته‌اند که بیشترین رشد در بین صنایع

آمار پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی نشان داد

رشد بالای صنایع دارویی و فراورده‌های نفتی در سال گذشته

صنعتی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و فرابورس به دست آمده، بیش از ۵۰ درصد تولید کشور را نمایندگی می‌کند، لذا با بررسی آمار این شرکت‌های توان وضعیت تولید صنعت کشور را رصد کرد.

صادرات و افزایش تولید برآیند و رشد اقتصادی پایدار را بری کشور رقم زنند.

رشد تولید ناخالص داخلی

ذکر این نکته ضروری است که اثر رشد صادرات صنعتی بر رشد تولید ناخالص داخلی مثبت و معنادار است. بر این اساس، رشد صادرات کالا‌های صنعتی با ایجاد تقاضای اضافی می‌تواند تقاضای کل را افزایش دهد و موجب استفاده از ظرفیت‌های بالقوه واحدهای اقتصادی توسط تولیدکنندگان شود. از جهت دیگر افزایش صادرات کالا‌های صنعتی تولید کنندگان داخلی را ترغیب می‌کند که در جهت رقابت‌پذیری، به کارگیری فناوری‌های پیشرفته، افزایش بهره‌وری و نوآوری و ارتقای کیفیت تولیدات خود تلاش بیشتری کنند و با جذب نیروهای انسانی کارآمد و متخصص در تولید این قبیل کالاها موجب افزایش تولید ناخالص داخلی و به تبع آن رشد اقتصادی شود، بنابراین از صادرات صنعتی می‌توان به عنوان منبعی جهت افزایش درآمدهای ارزی و ارتقای بهره‌وری و تضمین رشد (GDP) یاد کرد. از این رو توجه به صادرات صنعتی برای کشور دارای اهمیت استراتژیک بوده و لازم است که بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

مزایای رشد تولیدات صنعتی

افزایش تولیدات صنعتی منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید می‌شود. با افزایش تعداد واحدهای صنعتی و تولیدی، نیاز به نیروی کار ماهر و نیمه‌ماهر افزایش می‌یابد که این امر بهبود وضعیت اقتصاد و کاهش نرخ بیکاری را به همراه دارد. همچنین افزایش تولیدات صنعتی باعث افزایش درآمد ملی می‌شود. با افزایش تولید، فروش و صادرات محصولات، درآمد سرانه بالا رفته و این امر بهبود سطح زندگی جامعه را به همراه دارد. این در حالی است که تولید صنعتی به عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی توسعه اقتصادی در نظر گرفته می‌شود که بر این اساس، افزایش تولیدات صنعتی منجر به رشد پایدار اقتصادی کشور، افزایش سهم اقتصاد صنعتی و کاهش وابستگی به بخش‌های دیگر می‌شود. از طرفی رشد تولیدات صنعتی اغلب با استفاده از نوآوری و فناوری همراه است که این امر منجر به بهبود فناوری‌ها، افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های می‌شود.

معاون فنی شرکت سرمایه گذاری صنایع عمومی تأمین تشریح کرد

جزئیات اجرای ۱۵ پروژه در مناطق محروم

سرمایه‌گذاری صنایع عمومی تأمین که در حوزه دامپروری حضور دارد، ۱۵ پروژه دامپروری ۳ هزار رأسی را کلید زده که برخی از این پروژه‌ها نیز به مرحله تولید رسیده، در همین زمینه مسعود کیان مهر معاون فنی شرکت سرمایه‌گذاری صنایع عمومی تأمین در گفت‌وگو با «اتی‌نو» به تشریح جزئیات این پروژه‌ها پرداخته است.

ظرفیت تولید این کارخانه چقدر است؟
در حال حاضر روزانه ۳۰ تن ظرفیت تولید محصول دریافت ۲۰۰ تن شیر خام دارد و امیدواریم بتوانیم ظرفیت دریافت شیر را به ۸۰۰ تن برسانیم. در کنار دو محصول اصلی شیر خشک و خامه، محصولات دیگری مانند کره، پودرهای پروتئین شیر، پودرهای پروتئین آب‌نپیر، کازوینات و لاکتوز را قرار می‌دهیم که بسیاری از آن‌ها سال گذشته حدود ۱۶۰ هزار دستگاه تولید کردیم. هدف اصلی توسعه‌ای ما اورهال کردن خط‌ها و تغییر ظاهری محصولات است. اولین گام را در این خصوص با محصول بوران؛ یخچال و فریزر دوقلو برداشتیم که فیس لیفت کردیم. در حال حاضر به دنبال فیس لیفت ماشین لباسشویی هستیم. این فیس لیفت‌ها و اضافه شدن محصولات جدید، سید محصول را کامل می‌کند تا بتوانیم به هدف تولید یک میلیون دستگاه برسیم.

در حوزه لوازم خانگی برنامه هلدینگ صنایع عمومی تأمین چیست؟

در این رابطه شرکت لوازم خانگی پارس که تولیدکننده محصولات برودتی مانند یخچال و فریزر و ماشین لباسشویی است، یکی از قدیمی‌ترین شرکت‌های تولیدکننده لوازم خانگی کشور است. اولویت اصلی ما این است که بتوانیم سهم خوبی از بازار، حداقل ۲۰۰ هزار دستگاه داشته باشیم. برنامه ما دستیابی به سهم بازار سالانه یک میلیون دستگاه است، که در این رابطه سال گذشته حدود ۱۶۰ هزار دستگاه تولید کردیم. هدف اصلی توسعه‌ای ما اورهال کردن خط‌ها و تغییر ظاهری محصولات است. اولین گام را در این خصوص با محصول بوران؛ یخچال و فریزر دوقلو برداشتیم که فیس لیفت کردیم. در حال حاضر به دنبال فیس لیفت ماشین لباسشویی هستیم. این فیس لیفت‌ها و اضافه شدن محصولات جدید، سید محصول را کامل می‌کند تا بتوانیم به هدف تولید یک میلیون دستگاه برسیم.

مشاغل غیرمستقیمی که با راهاندازی این پروژه‌ها ایجاد می‌شود، شامل چه مواردی است؟
مهم‌ترین مورد این است که نیاز کشت علوفه در یک منطقه به وجود می‌آید که کشاورزان می‌توانند به صورت تضمینی مزارع خود را زیر کشت علوفه بونجه و ذرت ببرند و محصولات خود را به صورت تضمینی به این دامداری‌ها بفروشند. در واقع مهم‌ترین اشتغال غیرمستقیمی که در این پروژه‌ها به وجود می‌آید، همین مسأله است.

برای توسعه واحدهایی که در حال حاضر مشغول تولید هستند، چه برنامه‌هایی در نظر دارید؟

پروژه‌های مربوط به دامپروری هلدینگ ذیل سه شرکت فکا، گلدشت و ملارد تعریف می‌شود و عملاً برنامه‌های توسعه‌ای که بنده به آن‌ها اشاره کردم ذیل این سه شرکت اصلی اجرا می‌شود. این در حالی است که در حوزه دامپروری برای تکمیل زنجیره بالادستی، کشت علوفه پروژه تعریف کرده‌ایم. نخستین کشت ما در هزار هکتار از اراضی کرم‌آباد در منطقه گلدشت آغاز شده است. در مناطق دیگر مانند کرمانشاه هم دنبال گرفتن اراضی به منظور تکمیل کشت هستیم. یعنی قصد داریم بخش عمده‌ای از علوفه مورد نیاز را خودمان تولید کنیم. در چرخه پایین‌دستی هم به منظور آنکه سوپاپ اطمینانی برای تولید داشته باشیم، کارخانه لبنیاتی را در لرستان شهرستان بروجرد افتتاح کرده‌ایم که حدود ۲،۵ سال است وارد فاز تولید شده که محصول اصلی آن شیر خشک، خامه و کره است. این کارخانه با برند زاگ شیر در بازار فعالیت می‌کند.